

Activiteitenplan Inside-Out Time Machines Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Erfgoedhuis Hllversum (werkgroep Hilversum Time Machine) - mede namens Gouda Tjdmachine, Amsterdam Time Machine en Utrecht Time Machine

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief:

Totale kosten:

Gevraagde subsidiebijdrage:

Bedrag cofinanciering door derden:

Bedrag eigen bijdrage:

Inzet vrijwilligers in uren:

Inside-Out Time Machines (IOTM - uitgesproken Jottem)

158.000

99.600

0

59K, In natura

624 (3 uur * 52 weken * 4 Time Machines)

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- ☒ Integrale benadering van cultureel erfgoed
- ☒ Archeologie
- ☒ Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- ☐ Cultuurlandschap
- ☐ Roerend erfgoed
- ☐ Mobiel erfgoed
- ☐ Immaterieel erfgoed
- ☒ Oral History
- ☒ Archieven
- ☒ Digital born erfgoed
- ☐ Andere vorm, te weten .... Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Mensen voelen zich vaak sterk verbonden met de omgeving waarin ze wonen en de geschiedenis daarvan. Ze vinden het interessant om erover te leren, maar ook om hun eigen verhalen te vertellen. De vier Time Machines die actief zijn in hun stad, ervaren deze behoefte regelmatig. Zo vertelde de Amsterdam Time Machine bij een event op de RingA10 (tijdens het jubileumjaar Amsterdam 750) over de 'homepage van je huis' en vroegen mensen of ze ook hun eigen foto's daaraan konden toevoegen. In Hilversum is er een groep vrijwilligers die een grafisch atelier runt, dat allerlei erfgoedmateriaal van ontwerpers en drukkerijen bezit en dat graag zou digitaliseren op een makkelijke manier. In Utrecht zijn de vrijwilligers van OUD Utrecht, Museum Van Zuilen en het Utrechts Geveltekenfonds geïnteresseerd om zo bij te dragen en in Gouda deelt de historische vereniging momenteel vooral informatie via Facebook. Zij zouden graag bereid zijn dat in samenwerking met de Time Machine aan te leveren als het daarmee duurzamer toegankelijk is.

De Time machines willen geschiedenis relevant maken voor de inwoners van hun steden / omgevingen. We willen bestaande tijdsmachines participatiever maken door de mogelijkheid te creëren foto's, verhalen en informatie te delen of bestaande informatie te verrijken. Dit project creëert een publieksvriendelijke en visueel aantrekkelijke interactie-omgeving (we denken aan een annotatieomgeving, zoals die nu in demo door het Netwerk Digitaal Erfgoed wordt gehost). We verkennen in dit project wat de meest laagdrempelige en beheersbare oplossing is, zowel aan de voor- als aan de achterkant. Ook wisselen we (open source) software uit om succesvolle applicaties van de ene Time Machine te kunnen hergebruiken in een andere. We maken het zo mogelijk dat inwoners zich meer verbinden met de geschiedenis van hun stad, wijk, straat en huis.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

We maken het mogelijk dat mensen zelf informatie gaan bijdragen aan lokale time machines. Door op deze manier technologie, lokale geschiedenis en burgerparticipatie te combineren, maken we het voor inwoners makkelijker en leuker om actief betrokken te zijn bij het erfgoed van hun eigen leefomgeving. Daarmee dragen we bij aan het gevoel van verbondenheid met die leefomgeving.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Hieronder geef ik de gevraagde 8 deelactiviteiten/processtappen puntsgewijs vorm, inclusief aard, omvang, duur, wijze van uitvoering, doelstellingen en verwachte resultaten/producten. Dit format is geschikt voor een subsidieaanvraag, projectplan of rapportage.

1. Uitvraag behoefte (2 maanden)

Aard & wijze van uitvoering:

- Uitvoeren van gesprekken, workshops en digitale enquêtes met belanghebbenden in de vier steden (bewoners, erfgoedinstellingen, vrijwilligers bij historische vereniging, enz.).
- Onderzoek naar gebruiksbehoefte m.b.t. toevoegen van beeldmateriaal en verhalen, en het verrijken van bestaande erfgoeddata.
- Parallel verkenning van auteursrechtelijke vraagstukken in samenwerking met o.a. Wikimedia Nederland.

Doelstelling:

- Inzicht verkrijgen in gebruikersbehoeften en voorwaarden voor participatie.
- Risico's op auteursrechtinbreuk ondervangen via kennisdeling en samenwerking.

Resultaten/Producten:

- Uitgewerkte lijst met functionele en niet-functionele requirements.
- Aanpak auteursrecht & participatie.

2. Verkenning technische oplossingsrichting (3 maanden)

Aard & wijze van uitvoering:

- Technische analyse op basis van de requirements.
- Verkenning bestaande oplossingen (bijv. via open source, Linked Data, crowdsourcing-tools). Gebruik maken van de kennis van het Netwerk Digitaal Erfgoed en de ervaringen van de Amsterdam Time Machine met Meaningful Memories in samenwerking met SURF.
- Interviews met technische partners, leveranciers en gebruikers. Hier wordt een breed netwerk van partners ingezet in elk van de vier locaties.

Doelstelling:

- Vaststellen welke (generieke of lokale) technische oplossing het meest geschikt is.

Resultaten/Producten:

- Architectuurschets.
- Applicatiebeschrijving per scenario (generiek of maatwerk per tijdmachine).

3. Keuze oplossingsrichting (1 maand)

Aard & wijze van uitvoering:

- Afweging van technische en functionele varianten op basis van geschiktheid, schaalbaarheid en duurzaamheid.
- Besluitvorming in overleg met lokale partners en gebruikers.

Doelstelling:

- Vaststellen van een gedragen en uitvoerbare oplossingsrichting.

Resultaten/Producten:

- Document met onderbouwing en selectie van gekozen oplossingsrichting.

4. Implementatie per tijdmachine (3 maanden)

Aard & wijze van uitvoering:

- Gefaseerde implementatie in vier steden (Amsterdam, Utrecht, Gouda, Hilversum), afhankelijk van lokale infrastructuur en partners.
- Aansluiten op bestaande platforms of ontwikkelen van aanvullende modules.
- Training van lokale beheerders en vrijwilligers.

Doelstelling:

- Functionele toepassing waarmee gebruikers foto's/verhalen kunnen toevoegen en/of erfgoeddata kunnen verrijken.

Resultaten/Producten:

- Werkende participatievoorziening binnen elke tijdmachine.

5. Testen en nazorg (1 maand)

Aard & wijze van uitvoering:

- Uitvoeren van gebruikerssessies met diverse doelgroepen (jong, oud, expert, leek)
- Inrichting aanspreekpunt per Time Machine bij knelpunten.

- Verzamelen van feedback via surveys en interviews.

Doelstelling:

- Verbeterpunten identificeren en gebruikservaring meten.

Resultaten/Producten:

- Gebruikersrapportage met inzichten in gebruiksgemak, barrières en kansen.

6. Evaluatie en leerpunten (parallel aan 5, 1 maand)

Aard & wijze van uitvoering:

- Interne evaluatie met projectteam en partners.
- Reflectie op aanpak, werkwijze en samenwerking.

Doelstelling:

- Vastleggen van leerpunten en bepalen van vervolgsenario's (zoals vervolg in andere steden of opschaling).

Resultaten/Producten:

- Eindrapportage met conclusies, aanbevelingen en opschalingsopties.

7. Communicatie & kennisdeling (doorlopend)

Aard & wijze van uitvoering:

- Regelmatige updates via nieuwsbrieven, sociale media van de verschillende tijdsmachines en partnersites.
- Organiseren van minimaal twee kennissessies/webinars over participatief digitaal erfgoed.

Doelstelling:

- Transparantie in het proces, kennisdeling en communityvorming bevorderen.

Resultaten/Producten:

- Verspreide publicaties, presentaties en opnames van sessies.

8. Beheer & borging (laatste 2 maanden + doorlopend)

Aard & wijze van uitvoering:

- Afspraken maken over beheer en actualisatie van functionaliteit.
- Inbedding in organisatie/partnerstructuren (bijv. via erfgoedhuizen, bibliotheken of burgerinitiatieven).

Doelstelling:

- Duurzame borging van de oplossing.

Resultaten/Producten:

- Beheersplan en samenwerkingsovereenkomsten met lokale partners.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Zie boven

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- ☒ Participatie in de volle breedte
- ☐ Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- ☒ Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Participatie in de volle breedte: Door het delen en taggen van foto's, verhalen en kennis ontstaat er een directe en laagdrempelige vorm van erfgoedparticipatie. Dit past bij het idee van "mee kunnen doen" en "mee mogen bepalen". Door te werken aan een publieksvriendelijke, visuele annotatieomgeving verlagen we de drempel om deel te nemen – zowel technisch als mentaal. We creëren een webomgeving waarbij vrijwilligers zelf informatie kunnen toevoegen, verbeteren of kunnen linken naar andere bronnen. Niet alleen experts, maar ook buurtbewoners, jongeren of incidentele bezoekers kunnen meedoen, hun stem laten horen en hun perspectieven toevoegen. Daarmee groeit het besef dat iedereen eigenaar is van erfgoed en dat erfgoed gevormd wordt door de gemeenschap zelf.

Erfgoed midden in de samenleving: Dit initiatief plaatst erfgoed letterlijk en figuurlijk midden in de samenleving. De lokale Time Machines brengen de geschiedenis van de stad, wijk, straat of zelfs het huis dichtbij bewoners, en maken het tastbaar, zichtbaar én persoonlijk relevant. Door mensen uit te nodigen hun eigen foto's en verhalen te delen, verandert erfgoed van iets 'van een instelling' in iets van en voor iedereen. Het project erkent dat erfgoed onlosmakelijk deel uitmaakt van de leefomgeving, en maakt dat zichtbaar op plekken waar mensen dagelijks zijn.

De Time Machines functioneren als platforms voor ontmoeting, herinnering en kennisdeling, en sluiten daarmee aan op de gedachte dat erfgoed bijdraagt aan identiteit, zelfbewustzijn en gemeenschapszin. Inwoners herkennen hun eigen geschiedenis in het grotere verhaal van hun stad en voelen zich daardoor meer verbonden met hun omgeving. Dit versterkt het gevoel van eigenaarschap en draagt bij aan het welzijn van mensen — erfgoed als bron van zingeving en verbondenheid.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- ☐ Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- ☐ Democratische vernieuwing
- ☐ Dynamische leefomgeving
- ☐ Waarderen van erfgoed
- ☐ Meerstemmigheid
- ☐ Oral History
- ☒ Digitaal erfgoed
- ☐ Archieven
- ☐ Archeologie
- ☐ Caribisch Nederland
- ☐ Internationaal
- ☐ Erfgoedbewustzijn en educatie
- ☒ Ondersteuning erfgoedparticipatie
- ☐ Opleidingen
- ☐ Werkwijzen en wegwijzen
- ☐ Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Digitaal Erfgoed

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken.

Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Het Time Machine-initiatief sluit goed aan bij het kantelende perspectief op dienstverlening zoals geformuleerd in de NDE-agenda: niet de collectie of technologie staat centraal, maar de

gemeenschap als belanghebbende. In dit project draait het om wat inwoners zelf belangrijk vinden in hun leefomgeving, welke verhalen ze willen vertellen en hoe ze dat digitaal willen doen. De vraag is niet: “Wat kunnen wij ontsluiten?” maar: “Wat willen mensen delen, bewaren en doorgeven?” Daarmee sluit het project direct aan op het idee om erfgoedgemeenschappen mede vorm te laten geven aan digitaal erfgoed.

Het initiatief bevordert ‘Ondersteuning erfgoedparticipatie’ doordat het de voorwaarden schept voor inwoners, vrijwilligers en erfgoedgemeenschappen om actief bij te dragen aan het zichtbaar maken van erfgoed. Mensen kunnen laagdrempelig meedoen. Het project ondersteunt erfgoedparticipatie door mensen niet alleen te betrekken als publiek, maar hen daadwerkelijk in staat te stellen zelf mede-eigenaar, bijdrager en medevormgever van het erfgoed te worden.

Tegelijkertijd is er ruimte voor intergenerationele samenwerking. Jongeren kunnen bijvoorbeeld ouderen helpen met het digitaliseren van oude foto's, terwijl ouderen hun lokale historische kennis delen. Zo ontstaat een dynamische uitwisseling van digitale nieuwsgierigheid en historische ervaring, waarin beide groepen waardevol zijn voor het erfgoedproces.

De Time Machines maken het mogelijk dat lokale bewoners — jong en oud, digitaal vaardig of juist minder — actief bijdragen aan erfgoed door eigen foto's te delen, deze te taggen, of verhalen toe te voegen. Er is aandacht voor een laagdrempelige en beheersbare interactieomgeving, zodat mensen eenvoudig kunnen meedoen, zonder dat technische barrières hen uitsluiten. Dit draagt bij aan digitale inclusie en erkent dat niet iedereen dezelfde toegang of vaardigheden heeft. De tools die ontwikkeld en gedeeld worden binnen dit project zijn dan ook gericht op gebruiksvriendelijkheid, herbruikbaarheid en brede toepasbaarheid, zodat ook kleinere erfgoedinitiatieven of vrijwilligersgroepen ermee aan de slag kunnen. Dit maakt dat digitaal erfgoed het hoofdthema is waarbinnen we aanvragen.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. *Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaa sprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.*

In plaats van erfgoed slechts te bewaren en ontsluiten, draait het in de lokale Time Machines om actieve betrokkenheid, samenwerking en gedeeld eigenaarschap. Inwoners kunnen hun eigen foto's en verhalen toevoegen en taggen, waardoor erfgoed dynamisch, persoonlijk en meervoudig wordt. Dit vraagt om een systeemaanpassing: van aanbod- naar vraaggericht werken en van erfgoed beheren naar erfgoed samen maken.

Het project ontwikkelt en test een laagdrempelige, visueel aantrekkelijke annotatieomgeving waarin burgers op toegankelijke wijze kunnen participeren. Dit instrument biedt een concrete methodiek voor participatieve digitale erfgoedzorg, die breed toepasbaar en herbruikbaar is. Door technische samenwerking en uitwisseling tussen Time Machines ontstaat bovendien een schaa sprong: succesvolle toepassingen kunnen eenvoudig elders worden ingezet. Dit maakt het mogelijk om met beperkte middelen meer gemeenschappen te bedienen.

Daarnaast stimuleert het project nieuwe coalities tussen erfgoedinstellingen, vrijwilligersorganisaties, burgerinitiatieven, ontwerpers, techpartners en educatieve instellingen. Een voorbeeld is de samenwerking in Hilversum met Hilversummers.nl, een online platform dat zich inzet voor het versterken van de lokale gemeenschap in Hilversum; of de samenwerking in Gouda met een game-ontwikkelaar. Deze netwerken zorgen voor verankering, maar ook voor verrijking van het erfgoed met diverse perspectieven en kennisvormen. Zo wordt het erfgoedveld inclusiever, creatiever en beter verbonden met de samenleving.

Kortom, het initiatief is geen tijdelijk experiment, maar een bouwsteen voor een digitale, meer democratische en participatieve erfgoedsector. Het laat zien hoe erfgoed midden in de samenleving kan staan als iets dat mensen samen vormgeven, betekenis geven en levend houden.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

De Time Machine aanpak geeft invulling aan de nationale strategie digitaal erfgoed en sluit aan bij het onderzoek naar een Nationaal Historisch Initiatief waarover dit najaar een groot congres wordt georganiseerd. We zien de tijdsmachines als een node in een historisch netwerk dat op termijn in heel Nederland actief kan worden.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Er is een kerngroep bestaande uit de vertegenwoordigers van de vier timemachines. Deze houden elk contact met hun eigen vrijwilligers, collega's en omgeving (die in alle gevallen breed is). Ook vanuit de projectorganisatie van het FARO traject rond Aezel is betrokkenheid bij deze projectorganisatie. De Hilversum Time Machine is penvoerder, [REDACTED] (Hilversum TM) en [REDACTED] (Amsterdam TM) zijn projectleider.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Vrijwilligers zijn het hart van deze aanvraag – we maken technisch mogelijk dat zij gaan participeren bij het aandragen en annoteren van foto's. Zonder vrijwilligers is er niet te ontwerpen, testen en gebruiken. In alle vier de steden zullen daarom vrijwilligers actief zijn bij dit project.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

- Het project zet actief in op kennisdeling met erfgoedprofessionals, burgers en beleidsmakers. Dit gebeurt via twee sporen: doorlopende communicatie via online kanalen van de participerende time machines (en partnerorganisaties) en het organiseren van kennissessies.

1. Doorlopende communicatie

Nieuwsbrieven: Er verschijnen vier digitale nieuwsbrieven (elk kwartaal) met updates over het project, ervaringen uit de deelnemende steden, technische keuzes en leerpunten. De nieuwsbrieven worden verspreid via partnerorganisaties en netwerken in de erfgoedsector. De doelgroep wordt gevormd door erfgoedprofessionals.

Sociale media: Via LinkedIn, Mastodon en Bluesky delen we regelmatig korte berichten met foto's, citaten van deelnemers en aankondigingen. Dit is afhankelijk van het onderwerp communicatie naar vrijwilligers en naar erfgoed professionals.

Partnersites: We maken gebruik van bestaande kanalen van partners (bijvoorbeeld historische verenigingen en erfgoedorganisaties) om nieuws en oproepen tot participatie te delen. Communicatie met vrijwilligers en bewoners vindt plaats via bestaande kanalen en

social media. Naar verwachting zal deze communicatie specifiek voor het project zijn, de werkelijke uitnutting van de gecreëerde participatieve mogelijkheden zal na het project plaatsvinden.

2. Kennissessies en webinars Er worden minimaal twee kennissessies georganiseerd:

Sessie 1 (halverwege het project): Online bijeenkomst over het betrekken van burgers bij digitale erfgoedprojecten. Hier delen we ervaringen en eerste resultaten met andere professionals.

Sessie 2 (aan het einde van het project): Fysieke bijeenkomst over de impact, leerpunten en toekomstmogelijkheden van participatief erfgoed. Met demonstraties en ruimte voor uitwisseling. Beide sessies worden opgenomen en gepubliceerd. Ook worden presentaties en samenvattingen online beschikbaar gesteld.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage). Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.
Zie bijlage

Ingevuld door: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
Datum: 31 augustus 2025